

مرتضی فاخری در نوشتاری برای «روزنامه سرآمد» بررسی کرد؛

اهمیت دیپلماسی اقتصادی در توسعه دریامحور

گروه دریاپایه –مرتضی فاخری –ایران با بهره‌مندی از مرزهای آبی گسترده در شمال و جنوب، جایگاهی منحصر به‌فرد در نقشه ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک منطقه دارد؛ اما سهم واقعی ما از اقتصاد دریا، تجارت دریایی، کریدورهای ترانزیتی و تعاملات منطقه‌ای مبتنی بر دریا، با آنچه باید باشد فاصله‌ای عمیق دارد. این شکاف نه از فقدان منابع، بلکه از ناتوانی در تبدیل ظرفیت‌های بالقوه به بالفعل سرچشمه می‌گیرد و در این میان، دیپلماسی اقتصادی نقشی کلیدی بازی می‌کند.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، مرتضی فاخری، دکتری مدیریت بازرگانی در مقاله‌ای اختصاصی به بررسی اهمیت جایگاه و رویکرد دیپلماسی اقتصادی برای پیشرفت و رونق توسعه دریامحور در جمهوری اسلامی ایران پرداخته است. متن این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

دیپلماسی اقتصادی در شرایط امروز؛ دیپلماسی‌ای که می‌تواند دروازه‌های تعامل، سرمایه‌گذاری، هم‌افزایی منطقه‌ای و خلق مزیت رقابتی را بگشاید. آنچه در ادامه می‌آید، تحلیل جایگاه فراموش‌شده دیپلماسی اقتصادی در توسعه دریامحور ایران است؛ رویکردی که اگر جدی گرفته شود، می‌تواند نقشه اقتصادی کشور را از خشکی‌محوره به دریامحوری بازتعریف کند.

نسبت دیپلماسی اقتصادی و دریامحوری

وقتی از توسعه حرف می‌زنیم، ناگزیر به بررسی بسترها و منابعی هستیم که یک کشور می‌تواند بر آن‌ها تکیه کند تا به شکوفایی اقتصادی، ثبات اجتماعی و توسعه سازنده با جهان برسد. یکی از غنی‌ترین و در عین حال مغفول‌ترین منابع توسعه در بسیاری از کشورها، به‌ویژه ایران، دریا و ظرفیت‌های پیرامون آن است. دریامحوری، به معنای بهره‌گیری همه‌جانبه از ظرفیت‌های ساحلی، بنادر، منابع دریایی، مسیرهای تجاری و اقتصاد آبی، امروز به‌عنوان یک استراتژی راهبردی در برنامه‌های توسعه بسیاری از کشورها جای گرفته است، اما پرسشی که در ایران همواره بی‌پاسخ مانده، آن است که چرا با وجود موقعیت ممتاز جغرافیایی و دسترسی به آب‌های آزاد، همچنان سهم ما از اقتصاد دریا و تجارت دریایی بسیار اندک است؟ پاسخ در یک واژه نهفته است: دیپلماسی اقتصادی.

توسعه دریامحور و همکاری‌های بین‌المللی

در جهانی که رقابت‌های سیاسی اغلب در میدان اقتصاد تعیین تکلیف می‌یونند، دیپلماسی اقتصادی دیگر یک ابزار جانبی نیست، بلکه به سلاح اصلی کشورها برای پیشبرد اهداف راهبردی، جذب سرمایه، گسترش نفوذ منطقه‌ای و خلق مزیت‌های رقابتی تبدیل شده است. زمانی که کشوری می‌خواهد از ظرفیت‌های دریایی خود بهره‌برداری کند، نمی‌تواند صرفاً به ساخت‌وساز بندر یا توسعه اسکله بسنده کند. توسعه دریامحور نیازمند شکل‌گیری

استاندار مازندران مطرح کرد:

مقابله با کاهش تراز آب خزر در اولویت کاری شورای پدافند غیرعامل مازندران

استاندار مازندران گفت: مقابله با کاهش تراز آب خزر و حفاظت از بنادر شمال کشور در اولویت کاری و تصمیم‌گیری‌های شورای پدافند غیرعامل استان قرار می‌گیرد.

به گزارش اقتصادسرآمد، مهدی یونس‌ی رستمی در نشست شورای پافند غیرعامل مازندران در ساری با اشاره به وضعیت مصرف برق در استان، بیان کرد: در شرایط پیک مصرف برق، با کمبود ۱۶۰۰ تا ۱۷۰۰

مگاوات مواجه هستیم که نیازمند اتخاذ تدابیر فوری برای تأمین پایدار انرژی است. رئیس شورای پدافند غیرعامل استان مازندران، تأکید کرد: این مسئله باید از طریق مدیریت مصرف، ارتقای زیرساخت‌های تولید برق و توسعه منابع تجدیدپذیر مورد توجه قرار گیرد. یونس‌ی رستمی اضافه کرد: وضعیت ناآوایی‌ها و تأمین آرد مورد نیاز، اقدامات حفاظتی بنادر استان، و چالش‌های ناشی از کاهش تراز آب دریای خزر بایا به صورت ویژه تر شورای پدافند غیرعامل بررسی شود. وی همچنین بر لزوم هماهنگی میان نهادهای مرتبط و اتخاذ تصمیمات عملی جهت افزایش تاب‌آوری استان در برابر چالش‌های پیش‌رو تأکید کرد. استاندار مازندران، ضمن تأکید بر لزوم آشنایی هر چه بیشتر مردم با حوزه‌های مختلف پدافند غیرعامل گفت: این مهم باید به شکل مطلوب در زندگی روزمره شهروندان نهادینه شود.

وی همزمانی برخی رخدادهای منطقه با اصل پدافند غیرعامل را دارای اهمیت ویژه دانست و افزود: یکی از دغدغه‌های مجموعه پدافند غیرعامل، فرهنگسازی و نهادینه کردن پدافند غیرعامل در جامعه است. مقام عالی دولت در مازندران ادامه داد: مدیریت بحران با حوادث طبیعی و عوامل غیرانسان‌ساز در ارتباط است. در حالی که پدافند غیرعامل با حوادث و تهدیدات با منشأ انسان ساخت ارتباط دارد.

استاندار مازندران، کاهش آسیب پذیری، تسهیل مدیریت بحران و تداوم کارکردهای ضروری را از مهمترین اهداف سازمان پدافند غیرعامل برشمرد و اظهار کرد: تدابیر لازم در این حوزه اندیشیده شده و در تمام دستگاه‌هایی که فعالیت آنها منوط به استمرار خدمات است، با حساسیت بالایی این موضوع دنبال شود.

خبر

واکنش فرمانده نیروی دریایی ارتش به اظهارات ترامپ درباره نام خلیج فارس

فرمانده نیروی دریایی ارتش گفت: مردم عزیز ما همیشه باید بدانند دشمن هر موقع به بن بست برخورد می‌کند سریع‌ا به جنگ روانی با جنگ شناختی روی می‌آورد و همیشه به صورت ترکیبی عمل می‌کند. به گزارش اقتصادسرآمد، امیر دریادار شهرام ایرانی به ادعای تغییر نام خلیج فارس واکنش نشان داد و گفت: کسانی که امروز این لفاظی‌ها را انجام می‌دهند یا در واقع ما اینگونه می‌گوییم بیشتر از کوبن خودشان حرف می‌زنند. با توجه به

به جلو بوده، اما بدون تعامل مؤثر با بازیگران منطقه‌ای نظیر هند، پاکستان، افغانستان و کشورهای آسیای مرکزی، نمی‌تواند نقش هاب منطقه‌ای را ایفا کند. در واقع، بندر چابهار بدون دیپلماسی اقتصادی فعال، نه به نقطه اتصال، بلکه به نقطه گسست بدل خواهد شد.

دریاهای شمال کشور نیز باوجود مزیت‌هایی مانند نزدیکی به بازار روسیه و حوزه قفقاز، در غیاب تعامل اقتصادی گسترده، هنوز از رونق لازم برخوردار نیستند. نداشتن روابط ساختاریافته با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، چالش‌های تعرفه‌ای، نبود توافق‌های لجستیکی و غیبت حضور مؤثر در نهادهای دریایی بین‌المللی، از جمله موانعی هستند که توسعه دریامحور را در شمال کشور محدود ساخته‌اند. این در حالی است که دیپلماسی اقتصادی می‌تواند مسیر را برای حضور ایران در بازارهای این منطقه باز کند؛ چه از طریق توسعه تجارت دو جانبه، چه از مسیر مسیر سرمایه‌گذاری مشترک و چه از طریق هماهنگی با برنامه‌های کلان منطقه‌ای نظیر «جاده ابریشم دریایی چین».

رویکرد کلان اقتصادی برای توسعه دریامحور

توسعه دریامحور، تنها یک برنامه عمرانی نیست، بلکه یک رویکرد کلان اقتصادی است که نیاز به هماهنگی میان دیپلماسی سیاسی، اقتصادی و منطقه‌ای دارد. برای مثال، وقتی ایران قصد دارد در بازار انرژی دریایی، شیلالت، گردشگری ساحلی یا ترانزیت کالا نقش آفرینی کند، ناگزیر به تعامل با سایر کشورهای حاشیه دریاست. این تعاملات، اگر مبتنی بر قدرت نرم، شناخت فرصت‌ها، توازن منافع و دیپلماسی اقتصادی دقیق نباشند، به سادگی به تضاد منافع و رقابت‌های مخرب بدل خواهند شد. به عبارت دیگر، بدون دیپلماسی اقتصادی، توسعه دریامحور نه‌تنها ممکن نیست، بلکه حتی می‌تواند به شکست‌های پرهزینه بینجامد.

از سوی دیگر، نقش مناطق آزاد در توسعه دریامحور نیز بدون پشتیبانی دیپلماسی اقتصادی، به شکل قابل توجهی تضعیف می‌شود. مناطقی مانند کیش، قشم، چابهار یا انزلی، زمانی می‌توانند تبدیل به پیشران توسعه ملی شوند که در معادلات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی جایگاه یابند. این امر مستلزم ایجاد توافق‌نامه‌های تجارت آزاد، رفع موانع بانکی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تسهیل تردد تجار و فعالان اقتصادی است؛ اموری که در حیطه مأموریت‌های دیپلماسی اقتصادی قرار دارند. بدون این بستر، حتی بهترین زیرساخت‌ها نیز نمی‌توانند کارایی داشته باشند و منطقه آزاد، از هاب تجاری به بازار فروش داخلی تنزل می‌یابد.

معاون فنی و مهندسی بنادر و دریانوردی استان بوشهر عنوان کرد:

پروژه‌های کلان بندری در بنادر استان بوشهر شتاب گرفتند

معاون فنی و مهندسی بنادر و دریانوردی استان بوشهر با بیان اینکه پروژه‌های کلان بندری در بنادر استان بوشهر شتاب گرفته‌اند گفت: با توسعه زیرساخت‌ها، بوشهر به کانون سرمایه‌گذاری‌های دریایی تبدیل می‌شود.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمد محمدصادقی، در گفت‌وگو با خبرنگاران افزود: اداره کل بنادر استان بوشهر به عنوان مجری طرح‌های عمرانی ساحلی، دریایی و گردشگری در تمامی بنادر شمال و جنوب استان فعالیت می‌کند.

وی با اشاره به اهمیت ویژه طرح بندری نگین اظهار داشت: این طرح به عنوان دروازه استثنایی بندر بوشهر برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی طراحی شده است. محمدصادقی افزود: پروژه جاده مجتمع بندری نگین بوشهر با پیشرفت فیزیکی ۹۵ درصد و هزینه‌ای افزون بر ۳۷۰ میلیارد تومان تا دو ماه آینده به بهره‌برداری کامل خواهد رسید. معاون فنی و مهندسی بنادر استان بوشهر از برنامه‌ریزی برای برگزاری مناقصه پروژه‌های زیرساختی در این مجتمع خبر داد و گفت: طرح‌های زیرساختی مجتمع بندری نگین بوشهر با قیمت پایه ۳۰۰ میلیارد تومان و احتمال افزایش تا ۵۰۰ میلیارد تومان در دست اجراست. وی همچنین به پروژه برق‌رسانی این مجتمع اشاره کرد و افزود: مناقصه برق‌رسانی با اعتبار ۱۱ هزار میلیارد ریال در اسفند ۱۴۰۳ برگزار شده و هم اکنون در حال اجراست. محمدصادقی با اشاره به ۹۶۷ کیلومتر خط ساحلی استان بوشهر تحت مدیریت اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر گفت: سواحل استان بوشهر دارای زیرساخت‌های متنوع صنعتی، نظامی، شیلاتی و پتروشیمی است که هر کدام نیازمند سرمایه‌گذاری تخصصی هستند. وی به منطقه عسلویه اشاره کرد و افزود: این منطقه با دارا بودن بزرگترین ذخایر معانات گازی جهان، به قطب اصلی پالایشگاهی و پتروشیمی کشور تبدیل شده است. معاون فنی و مهندسی بنادر استان بوشهر از احداث ۵ پست رمپ در بندر دیر در سال گذشته خبر داد و گفت: این پروژه منجر به توسعه تجارت با کشور قطر شده است. وی با اشاره به وجود ۱۹۵۰ فروند لنج تجاری در استان تأکید کرد: تکمیل و توسعه موج‌شکن‌ها، اسکله‌ها و دیگر الزامات بندری از اولویت‌های اصلی ماست.

دوشنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ - سال یازدهم - شماره ۲۱۹۹

دریاپایه

بنادر

فرماندار: ایجاد زیرساخت و افزایش ظرفیت، بندر شادگان را رونق می‌دهد

فرماندار شادگان گفت: ایجاد ظرفیت و زیرساخت‌های لازم، زمینه را برای رونق بندر شادگان و اشتغالزایی فراهم خواهد کرد. به گزارش اقتصادسرآمد، یعقوب مقدم به ایرنا اظهار کرد: برای رسیدن بندر شادگان به جایگاه واقعی خود در عرصه صادرات و واردات، ایجاد اشتغال و رونق بیشتر نیاز به همکاری و هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی است.

وی افزود: همه دستگاه‌ها موظف هستند در کمترین زمان نسبت به اخذ ای‌پی‌ال و اتصال به سامانه جامع تجارت اقدام کنند تا شناورها در زمان ورود و روند اخذ مجوزها با تاخیر مواجه نشوند. فرماندار شادگان ایجاد ظرفیت‌های بندری را برای رونق بیشتر بندر تجاری شادگان مورد تأکید قرار داد و گفت: تجار و وارد کنندگان کالا می‌توانند با پرداخت عوارض و دریافت مجوزهای لازم کالاهای خود را با کامیون به سراسر کشور ارسال کنند.

مقدم با تأکید بر نقش راهبردی بندر شادگان در توسعه اقتصادی و زیرساخت‌های بندری بیان کرد: باید شرایطی فراهم شود که بندر تجاری شادگان به یک پایانه تجاری فعال در سطح استان و کشور تبدیل شود. وی نقش بندر در توسعه شهرستان شادگان پیرنگ توصیف کرد و گفت: افزایش مرادات تجاری در بندر به واسطه حضور تجار و بازرگانان که یکی از الزامات حضور آنها ایجاد دفاتر تجاری در خود شهرستان است تأثیرات مفیدی در توسعه شهرستان خواهد داشت.

«گماش»؛ پایان فیلمبرداری فیلم کوتاهی درباره ی گنج افسانه‌ای خلیج فارس

فیلمبرداری فیلم کوتاه «گماش»، اثری جدید با رویکردی بومی به فرهنگ و باورهای مردم حاشیه خلیج فارس، به نویسندگی و کارگردانی مشترک احسان فرنام و سروش شاکر و تهیه‌کنندگی احسان فرنام و مهدی ده دار، در جزایر خلیج فارس به پایان رسید.

به گزارش اقتصادسرآمد، این فیلم که روایتی از جست‌وجو برای یک گنج افسانه‌ای در دل آب‌های نیلگون این منطقه است، اکنون وارد مراحل پس از تولید شده است.

«گماش» در فرهنگ محلی به گنجی گفته می‌شود که در باور صیادان مروارید منطقه جای داشته و به عنوان جوهری شناخته می‌شود که یافتن آن می‌تواند زندگی فرد را زیر و رو کند. –این مفهوم، همچنین نماد قصه‌ای است از اشتراکات فرهنگی غنی میان کشورهای حاشیه خلیج فارس.

این فیلم کوتاه با تلفیقی از هنر موسیقی، عناصر نمایشی و آیین‌ها و سنت‌های مرتبط با صید مروارید ساخته شده است تا تصویری چندوجهی از این افسانه و تأثیر آن بر زندگی مردم ارائه دهد.

«گماش» دومین تجربه کارگردانی فیلم کوتاه برای احسان فرنام و سروش شاکر محسوب می‌شود. احسان فرنام پیش از این با ساخت فیلم کوتاه «جدال» خوش درخشیده و موفق به کسب جوایز مهمی شده بود؛ از جمله جایزه بهترین فیلم کوتاه از نگاه داوران چهارمین جشنواره تلویزیونی فیلم مستند و همچنین دیپلم افتخار و تندیس بهترین فیلم کوتاه در جشنواره بین‌المللی وارسیستی فیلم کشور کنیا. سروش شاکر نیز پیش از این فیلم کوتاه «پیک نیک» را در کارنامه خود دارد.

فیلمبرداری «گماش» شامل هشت جلسه‌ی کاری فشرده بوده که در مناطق متنوع و چشم‌نوازی از جزایر قشم و هنگام انجام شده است. مدیریت فیلمبرداری این اثر نیز بر عهده احسان فرنام بوده است.

از ویژگی‌های بارز تولید این فیلم، استفاده از زبان بومی منطقه است و در آن بازیگرانی چون نگار بابائی، علی کمیلی، زهرا سلامتی، و سام صابری به ایفای نقش پرداخته‌اند. همچنین انتخاب لوکیشن‌های متعدد و خاص در روستاهایی چون لافت، دوربنی، گوران، جنگل حرا، روستای عابشه آباد، روستای کورزین، روستای درستان، روستای سهیلی، روستای کانی، روستای سلخ، شهر قشم و جزیره هنگام، به غنای بصری و اصالت اثر کمک شایانی کرده است.